

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1990-1991

10 JANVIER 1991

PROJET DE LOI

**sur les pratiques du commerce et
sur l'information et la protection
du consommateur**

AMENDEMENTS

au texte adopté par la Commission
(Doc. n° 1240/20)

N° 285 DE M. L. MICHEL

Art. 5

Supprimer le 2e alinéa.

JUSTIFICATION

La présentation d'une réduction de prix comme offre gratuite de produits (10 % de produit gratuit) est une technique de vente courante.

L'interdire, c'est aller à l'encontre de pratiques promotionnelles très répandues et qui ne nuisent en rien au consommateur.

N° 286 DE M. L. MICHEL

Art. 28

Supprimer cet article.

Voir :

- 1240 - 89 / 90 : N° 1.

- N° 2 et 3 : Avis du Conseil d'Etat.
- N° 4 à 16 : Amendements.
- N° 17 : Avis du Conseil d'Etat.
- N° 18 et 19 : Amendements.
- N° 20 : Rapport.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1990-1991

10 JANUARI 1991

WETSONTWERP

**betreffende de handelspraktijken en
de voorlichting en bescherming van
de verbruiker**

AMENDEMENTEN

op de tekst aangenomen door de Commissie
(Stuk n° 1240/20)

N° 285 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 5

Het tweede lid weglaten.

VERANTWOORDING

Prijsverminderingen doen voorkomen als een gratis aanbod van produkten (10 % van het produkt gratis) is een vaak voorkomende verkooptechniek.

Een verbod op deze techniek gaat in tegen zeer gangbare verkoopgebruiken, die de consumentenbelangen helemaal niet schaden.

N° 286 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 28

Dit artikel weglaten.

Zie :

- 1240 - 89 / 90 : N° 1.

- N° 2 en 3 : Adviezen van de Raad van State.
- N° 4 tot 16 : Amendementen.
- N° 17 : Advies van de Raad van State.
- N° 18 en 19 : Amendementen.
- N° 20 : Verslag.

JUSTIFICATION

Le pouvoir d'interdire ou de restreindre la publicité doit rester au parlement.

Le projet délègue déjà suffisamment de compétences au Roi.

N° 287 DE M. L. MICHEL

(En ordre principal)

Art. 29

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 29, vu son contenu vague et imprécis, va inévitablement engendrer des conflits. Or, le Ministre a spécifié qu'il ne s'agissait pas d'une simple déclaration d'intention mais d'une disposition juridique.

Sur base d'une telle disposition, l'acheteur va pouvoir, dans de trop nombreux cas, renoncer à ces obligations, ce qui va créer un déséquilibre entre acheteur et vendeur.

N° 288 DE M. L. MICHEL

(En ordre subsidiaire)

Art. 29

In fine, supprimer les mots « ou raisonnablement prévisible ».

JUSTIFICATION

L'insécurité juridique qui découle de cette mention dans l'article 29 est inadmissible.

Le vendeur ne peut pas toujours prévoir l'usage que va faire l'acheteur d'un produit ou d'un service.

En outre, le terme « raisonnablement » ne fait qu'accroître le flou juridique dans lequel sera désormais cantonné le vendeur.

N° 289 DE M. L. MICHEL

Art. 30

Supprimer cet article.

N° 290 DE M. L. MICHEL

Art. 32

Supprimer le § 1er.

VERANTWOORDING

De bevoegdheid tot het verbieden of beperken van reclame moet bij het Parlement blijven berusten.

Het ontwerp draagt reeds in voldoende mate bevoegdheden aan de Koning over.

Nr 287 VAN DE HEER L. MICHEL

(In hoofdorde)

Art. 29

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Aangezien artikel 29 inhoudelijk vaag en onduidelijk is, zal het onvermijdelijk aanleiding geven tot conflicten. De Minister heeft gepreciseerd dat het niet om een loutere intentieverklaring, doch wel om een juridische bepaling gaat.

Op grond van een dergelijke bepaling zal de koper in vele gevallen zijn verplichtingen kunnen opgeven, waardoor het evenwicht in de verhouding tussen koper en verkoper zal worden verstoord.

Nr 288 VAN DE HEER L. MICHEL

(In bijkomende orde)

Art. 29

In fine, de woorden « of redelijkerwijze voorzienbare » weglaten.

VERANTWOORDING

De rechtsonzekerheid die uit deze vermelding in artikel 29 voortvloeit, is onaanvaardbaar.

De verkoper heeft niet altijd zicht op wat de koper met een produkt of dienst gaat doen.

Met de term « redelijkerwijze » neemt de juridische onduidelijkheid die de verkoper voortaan krijgt opgelegd, overigens nog toe.

Nr 289 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 30

Dit artikel weglaten.

Nr 290 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 32

Paragraaf 1 weglaten.

JUSTIFICATION

La liste des clauses abusives, déterminée par l'article 31, doit être exhaustive.

En effet, la sanction prévue pour ces clauses est sévère, puisqu'il s'agira de l'annulation par le Juge (article 32, § 1er).

Permettre au Juge, sur base de l'article 27, de déclarer « abusive » n'importe quelle clause d'un contrat, va créer une incertitude juridique sur toutes les clauses d'un contrat de vente, puisque le Juge, en vertu de l'article 32, § 1er, sera souverain pour en décider l'annulation ou non.

Cette extension de pouvoir du Juge va mettre le vendeur dans une position d'insécurité et de doute quant à la bonne fin de toutes les transactions, ce qui est inadmissible.

Il convient donc d'annuler conjointement l'article 27 (qui donne une définition large de la clause abusive) et l'article 32, § 1er qui permet au Juge sur base de cette définition élargie d'annuler n'importe quelle clause d'un contrat.

N° 291 DE M. L. MICHEL

Art. 33

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Permettre au pouvoir exécutif d'interdire et de prescrire certaines clauses dans les contrats est une remise en cause de la liberté contractuelle.

Une telle limitation à l'expression de la volonté des parties doit être obligatoirement soumise à l'assentiment du pouvoir législatif.

N° 292 DE M. L. MICHEL
(En ordre principal)

Art. 66

Supprimer le point 2.

JUSTIFICATION

La délégation au Roi du pouvoir de fixer des pourcentages maximaux et minimaux est trop contraignante.

De plus, des problèmes pratiques risquent de se poser puisque le prix du produit peut varier.

Il faudra alors que l'entreprise émettrice suite à cela modifie ses bons de valeur pour rester dans la norme.

Les entreprises ont déjà suffisamment de contraintes en tout genre pour en ajouter une.

VERANTWOORDING

De door artikel 31 bepaalde lijst van onrechtmatige bedingen moet volledig zijn.

De straf die voor die bedingen in uitzicht wordt gesteld, is immers streng : het gaat om de nietigverklaring door de rechter (artikel 32, § 1).

Indien de rechter op grond van artikel 27 om het even welk beding van een overeenkomst « onrechtmatig » kan verklaren, ontstaat rechtsonzekerheid over elk beding van een overeenkomst. Krachtens artikel 32 kan de rechter immers soeverein oordelen of hij het beding al dan niet nietig verklaart.

Door die uitbreiding van de bevoegdheden van de rechter wordt de goede afloop van alle overeenkomsten voor de verkoper onzeker en twijfelachtig. Dat is onaanvaardbaar.

Zowel artikel 27 (waarin een ruime omschrijving van het onrechtmatig beding wordt gegeven) als artikel 32, § 1 (waarbij de rechter op grond van die ruime omschrijving elk beding van een overeenkomst nietig kan verklaren) moeten derhalve worden weggelaten.

N° 291 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 33

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De vrijheid om contractuele betrekkingen aan te gaan, komt in het gedrang indien de uitvoerende macht de mogelijkheid krijgt om in de overeenkomsten bepaalde bedingen te verbieden of voor te schrijven.

De wetgevende macht heeft de plicht zich uit te spreken over een dergelijke beperking van de wilsuitdrukking van de partijen.

N° 292 VAN DE HEER L. MICHEL
(In hoofdorde)

Art. 66

Punt 2 weglaten.

VERANTWOORDING

Het feit dat de Koning bevoegd is om minimum- en maximumpercentages vast te leggen, gaat te ver.

Voorts dreigen praktische problemen te rijzen aangezien de prijs van het produkt kan schommelen.

De onderneming die de bonnen uitgeeft, zou als gevolg daarvan haar waardebonnen moeten aanpassen, ten einde de norm niet te overtreden.

De ondernemingen gaan al onder voldoende verplichtingen gebukt. Het is dan ook niet aangewezen er nog een aan toe te voegen.

N° 293 DE M. L. MICHEL
(En ordre subsidiaire)

Art. 66

Au point 2, supprimer les mots « minimum et ».

JUSTIFICATION

Permettre au Roi de fixer un pourcentage minimum au bon de valeur est une délégation de pouvoir (encore une) exorbitante. Cette entrave à la liberté du commerçant de fixer lui-même la valeur minimale des bons de valeur qu'il désire distribuer et l'obliger donc à ne distribuer des bons de valeur que de 10 % ou de 5 % minimum est inadmissible.

N° 294 DE M. L. MICHEL

Art. 77

Au § 1er, remplacer le quatrième alinéa par ce qui suit :

« En ce qui concerne le respect du délai, il suffit que la notification par lettre recommandée soit expédiée avant l'expiration de celui-ci ».

JUSTIFICATION

La renonciation par le consommateur à l'achat d'un produit doit être notifiée par lettre recommandée.

En effet, dans le cas contraire, la preuve de la renonciation et la date de celle-ci risquent de mettre l'acheteur dans une position délicate. De plus, l'article 88 qui prévoit également un délai de réflexion pour les ventes conclues en dehors du domicile du vendeur, exige la formalité, en cas de renonciation, d'une lettre recommandée.

La cohérence entre les différents textes du projet impose une procédure identique pour toutes les renonciations après un délai de réflexion.

N° 295 DE M. L. MICHEL

Art. 80

Au § 1er, remplacer les mots « par écrit » par les mots « par lettre recommandée ».

JUSTIFICATION

Il importe que l'avertissement de la non-livraison par le vendeur au consommateur soit fait par lettre recommandée et cela pour éviter le problème de la preuve.

N° 293 VAN DE HEER L. MICHEL
(In bijkomende orde)

Art. 66

In punt 2, de woorden « een minimum- en » weglaten.

VERANTWOORDING

Indien de Koning voor waardebonnen een minimumpercentage mag bepalen, wordt hem (nog maar eens) een buitensporige bevoegdheid toegekend. De handelaar wordt in zijn vrijheid beperkt om zelf de minimumwaarde te bepalen van de waardebonnen die hij wenst uit te geven. Hij wordt ertoe verplicht slechts bonnen van ten minste 10 % of 5 % uit te geven, wat onaanvaardbaar is.

N° 294 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 77

Het vierde lid van § 1 vervangen door wat volgt :

« De bedenktijd is nageleefd indien de kennisgeving bij aangetekende brief vóór het verstrijken ervan wordt verstuurd ».

VERANTWOORDING

Indien de gebruiker van de aankoop van een produkt afziet, moet hij dat bij aangetekende brief bekendmaken.

Zo niet, dan kan de koper in een moeilijke positie terecht komen indien hij het bewijs moet leveren dat hij van de aankoop heeft afgezien en indien hij de datum van die beslissing moet bewijzen. Bovendien schrijft artikel 88, dat ook in een bedenktijd voorziet wanneer de koop buiten de woonplaats van de verkoper wordt gesloten, de formaliteit van een aangetekende brief voor indien wordt beslist van een dergelijke aankoop af te zien.

Met het oog op de samenhang tussen de verschillende teksten van het ontwerp is een identieke procedure noodzakelijk voor alle gevallen waarin, na een bedenktijd, van de aankoop wordt afgezien.

N° 295 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 80

In § 1, het woord « schriftelijk » vervangen door de woorden « bij aangetekende brief ».

VERANTWOORDING

Indien de verkoper de consument verwittigt dat het produkt niet kan worden geleverd, dient hij dat bij aangetekende brief te doen, ten einde moeilijkheden bij de bewijsoverlevering te voorkomen.

N° 296 DE M. L. MICHEL

Art. 88

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Cette disposition met le vendeur dans un état d'incertitude quant au volume de ces ventes ce qui est inacceptable.

Que l'on ait inséré ce type de disposition dans la vente à tempérament qui est strictement réglementée est normal.

Mais que dans le cas d'une vente à domicile par exemple, qui porte sur des objets de valeur réduits, on admette ce genre de pratique est inconcevable et va poser des problèmes pratiques innombrables.

N° 297 DE M. L. MICHEL

Art. 97

Au § 1er, remplacer le 3. par ce qui suit :

« 3. d'un groupement professionnel ou interprofessionnel ayant la personnalité civile sans que le groupement doive justifier d'un intérêt prévu aux articles 17 et 18 du Code Judiciaire.

Cette disposition est inapplicable lorsque la demande porte sur un acte visé à l'article 93 de la présente loi. »

JUSTIFICATION

Corollaire de l'amendement à l'article 97, § 2.

N° 298 DE M. L. MICHEL

Art. 97

Au § 1er, remplacer le 4. par ce qui suit :

« 4. d'une association ayant pour objet la défense des intérêts des consommateurs et jouissant de la personnalité civile pour autant qu'elle soit représentée au conseil de la consommation, sans que cette association doive justifier d'un intérêt prévu aux articles 17 et 18 du Code Judiciaire.

Cette disposition est inapplicable lorsque la demande porte sur un acte visé à l'article 92 de la présente loi. »

JUSTIFICATION

Cet amendement est un corollaire de l'amendement à l'article 97, § 2.

N° 296 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 88

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Deze bepaling brengt de verkoper in onzekerheid over het volume van die verkopen; dat is onaanvaardbaar.

Dat een dergelijke bepaling is opgenomen voor de verkoop op afbetaling is normaal, aangezien die streng gereglementeerd is.

Een dergelijke praktijk kan echter niet worden gedoogd in het geval van bijvoorbeeld de verkoop aan huis van voorwerpen van geringe waarde, ook al omdat zulks tot talloze praktische problemen aanleiding zal geven.

N° 297 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 97

In § 1, punt 3 vervangen door wat volgt :

« 3. een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid, zonder dat deze vereniging moet doen blijken van een belang als bedoeld in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek.

Deze bepaling is niet van toepassing, indien het verzoek betrekking heeft op een daad als bedoeld in artikel 93 van deze wet. »

VERANTWOORDING

Dit amendement vloeit voort uit het amendement op artikel 97, § 2.

N° 298 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 97

In § 1, punt 4 vervangen door wat volgt :

« 4. een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit en voor zover zij in de Raad voor het Verbruik vertegenwoordigd is, zonder dat deze vereniging moet doen blijken van een belang als bedoeld in de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek.

Deze bepaling is niet van toepassing, indien het verzoek betrekking heeft op een daad als bedoeld in artikel 92 van deze wet. »

VERANTWOORDING

Dit amendement vloeit voort uit het amendement op artikel 97, § 2.

N° 299 DE M. L. MICHEL

Art. 97

Supprimer le § 2.

JUSTIFICATION

Etendre à d'autres types d'action que l'action en cessation, la possibilité d'agir en justice octroyée aux associations de consommateurs risque d'engendrer des dégâts considérables pour les entreprises.

L. MICHEL

N° 299 VAN DE HEER L. MICHEL

Art. 97

§ 2 weglaten.

VERANTWOORDING

Wordt de aan de consumentenverenigingen geboden mogelijkheid om in rechte op te treden uitgebreid tot andere soorten van vorderingen dan de vordering tot staking, dan dreigen de ondernemingen daarvan aanzienlijke schade te ondervinden.